

Kryshalo O. V. “Frame” transformation of the play “The cripple of Inishmaan” by Martin McDonagh in Ukrainian translation

The publication contains the analysis of one of the main problems of professionals, who translate drama works – translation of the sphere which accompanies the main text of the play (speech of the characters, their utterances: dialogues, monologues, lines), and which is one of a few possibilities for the author to express the opinion about the characters, their behavior, motives of their actions and deeds. The article deals with the transformations, which take place within the frame components of the play by famous modern Irish playwright Martin McDonagh “The Cripple of Inishmaan” in translation into the Ukrainian language. Among all frame components of the play, which belongs to the trilogy about the Aran Islands, (name of the author, name of the play, the title and subtitle, dedication, epigraph, author’s introduction, notes, epilogue), special attention is paid to the analysis of the name of the playwright, name of the play and a list of characters. Both names of the author, proper name in the title, names of the characters possess bright national coloring: the names are of Irish origin, proper name is the name of a small Irish island, where the action takes place. The results of the investigation caused the following conclusion: linguocultural meaning, enclosed in the frame components of the drama text in the authentic variant of the play (in particular, the emphasis of belonging to Irish nation), is greatly transformed in the translation into Ukrainian, that, beyond a doubt, influence a pragmatic impact of the drama text over Ukrainian reader.

Key words: frame of the play, name of playwright, title, list of characters, linguocultural meaning.

Стаття надійшла до редакції 05.02.2014 р.

Прийнято до друку 31.05.2014 р.

Рецензент – д. філол. н., проф. Мойсієнко В. М.

УДК 81’25

Ю. Г. Стежко

**ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ, ОБІГУ ТА ПЕРЕКЛАДУ
АНГЛІЙСЬКИХ СКОРОЧЕНЬ**

Міжнародне співробітництво, реалізація спільних наукових та економічних проєктів актуалізують лінгвістичні дослідження з проблеми інтернаціоналізації скорочень. Прийоми скорочування як економії письма відомі ще з давніх давен, однак особливо інтенсивно їх почали застосовувати в останньому столітті під впливом інформаційного насичення усіх сфер буття людини. Назагал скорочення цілком обґрунтовано називають відбитком епохи.

Громіздкі багатокомпонентні обороти, складні слова замінюються економічними лексичними елементами – скороченнями. Скорочення є найбільш динамічними елементами лексики та водночас чи не найскладнішими в перекладі. Спрощуючи мову, ми звужуємо і можливості осягнення дійсності. Додаткових труднощів додає і неминуче запізнення їх словникової фіксації.

Специфіка мови скорочень полягає в намаганнях уніфікації значення лексичних одиниць як відображення феноменів дійсності в різних мовах. Тож складність та актуальність проблеми перекладу скорочень і пояснює підвищений до неї інтерес лінгвістів.

Проблемою такого специфічного феномену мови як скорочення опікуються як вітчизняні лінгвісти, так і мовознавці Росії, Білорусії. Особливу увагу привертають публікації таких авторів як Л. Андрієнко, С. Балонєва, Л. Верба, Є. Волошин, Л. Глуховцева, Б. Гончаров, А. Гудманян, Н. Дюканова, О. Єнікєєва, В. Карабан, К. Левківська, Г. Мірам, О. Михайлова, В. Нікішина, К. Тарасюк, І. Шевченко, С. Яворська, розробки яких прямо або опосередковано стали істотним внеском у розв'язання проблеми перекладу скорочень та почасти лягли в основу нашого дослідження. Окрім того, в плані ілюстративного матеріалу ми широко використовували довідникову літературу.

Однак насичення мови скороченнями щоразу постає новими аспектами, дає нам нові факти, котрі потребують свого прикладного вивчення. Наразі це обумовлює актуальність досліджень утворення, класифікації та методики перекладу англійських скорочень на українську мову, що і є метою нашої розвідки.

Будь-який переклад є комплексним процесом, який включає не стільки безпосередньо просту заміну однієї лексичної одиниці іншою, скільки врахування варіативності мови, обумовленої лінгвокультурними та етнопсихологічними особливостями націй.

Назагал лінгвістична проблема вжитку та перекладу аббревіацій і скорочень постає проблемою забезпечення єдності форми та змісту, зв'язку звучання, значення та структури, написання. Саме цим пояснюються розбіжності та навіть суперечливість в баченні методики розшифрування скорочення як процесу встановлення значення корелята в конкретному контексті та перекладу скорочених лексичних елементів.

Скорочення характеризуються різноманітністю формотворчості, і в сучасному лінгвістичному дискурсі не досягнуто одностайності в дефініціях. З усього розмаїття позицій нам імпонує бачення скорочень В. Нікішиною: „Скорочення – це такий спосіб словотвору, суть якого складається у відсіканні частини основи, що або збігається зі словом, або являє собою словосполучення, об'єднане загальним змістом. Скорочуватися можуть будь-які фрагменти слова незалежно від морфемних границь” [1]. Тобто скорочення від свого корелята відрізняється лише формою при співпадінні за змістом.

За способом утворення скорочень та їх ужитку існують різні підходи. Одним із них є поділ скорочень на ініціалізми та акроніми, визнання хоч незначної але все ж таки відмінності між ними, відмінності передусім у вимові. Так, скорочення-ініціалізми (ініціальна абревіатура) вимовляються по літерам, а акроніми вимовляються як повноправне слово за усіма нормами звукової системи мови. Наразі під акронімом мається на увазі таке скорочення, фонетична структура якого співпадає з фонетичною структурою загальноживаних слів. А абревіація становить таку лексичну одиницю, за якою значення проявляється через певним чином організованим звуковим комплексом літер. Однак такий поділ визнається доволі умовним, позаяк за умов особливої суспільної значимості чи широкого вжитку абревіація може втратити свою первісну форму. Так, скажімо, В. Нікішина пише, що „абревіатури називають також акронімами” [1].

Дещо інше бачення класифікації виказує Н. Дюканова. „Ініціалізми, – пише вона, – це скорочені слова, які поділяються на акроніми і абревіації... Ініціалізми містять у собі переважно приголосні і вимовляються як окремі літери англійського алфавіту: IMF – International Monetary Fund (Міжнародний валютний фонд)” [2, с. 102]. В такому випадку під ініціалізмами варто розуміти абревіації. Щодо акронімів, то вони являють собою такий „набір літер”, який „вимовляється як слово, а не окремі літери за всіма правилами читання в англійській мові” [там само].

І, зрештою, не можна оминати увагою ще одне положення, яке свідчить про бачення способу класифікації Н. Дюкановою. „Залежно від особливостей їх (складноскорочених слів – авт.) вимови, – пише вона, – їх ділять на ініціалізми та скорочення” [там само]. Таким чином, останнє положення дещо не узгоджується із наведеною вище її ж думкою.

Для повноти уявлень про класифікацію скорочень наведемо ще одне висловлювання, яке свідчить про співпадіння думок. „Якщо скорочена письмова форма пишеться та читається як звичайне англійське слово, то сформоване у такий спосіб слово називається акронім. Акроніми утворюються з початкових літер слів, що входять у словосполучення, об'єднане загальним змістом. Наприклад: NATO – the North Atlantic Treaty Organization” [3, с. 11]. „Абревіатура – скорочення, яке вимовляється по буквам: PC [pi: si:] – Personal Computer” [3, с. 9]. Щодо визначення скорочень, то, за О. Михайловою та К. Тарасюк, „скорочення – це такий спосіб словотвору, суть якого складається у відсіканні частини основи, що або збігається зі словом, або являє собою словосполучення, об'єднане загальним змістом” [3, с. 4].

Можна було б продовжити аналіз дефініцій англійської терміносистеми, однак із уже наведених цитувань можна дійти висновку, що розбіжності стосуються лише визначення ініціалізмів та скорочень, а щодо розуміння акронімів та абревіацій думки дослідників співпадають бодай в головному. Тож із наведеного аналізу визначень можна дійти висновку, що абревіації, акроніми співвідносяться із поняттям

„скорочення” як особливе та загальне; скорочення є більш широким за змістом поняттям та не є простою сумою уже зазначених форм скорочень – абревіацій та акронімів.

Іншою загально визнаною класифікацією скорочень, яка певною мірою перетинається із уже зазначеною, є поділ скорочень на графічні та лексичні. Основна відмінність між ними полягає в тому, що перші мають звукову форму повноправного слова, а графічні її не мають і у вимові повністю відтворюється зміст скорочення.

Утворення скорочень відбувається у різні способи. Найчастіше застосування скорочень торкається іменників. Абревіатури мають номінативний характер тобто є іменами речей та явищ, котрі належать до класу іменників. Значно рідше вони утворюються із дієслів та прикметників. При цьому кожна абревіація як лексичний елемент має забезпечувати єдність значення та звучання як певним чином організованого комплексу звуків. Головним чином абревіація відбувається за рахунок початкових літер слів, що позначають об’єкт. Прикладом може бути усім відома абревіатура USA – United States of America, GPS – Global Positioning System – (система глобального позиціонування) для позначення Європейської валютної системи – ЕМС від – European Monetary System або Британська радіомовна корпорація – ВВС від повного – British Broadcasting Corporation, Міжнародний валютний фонд – ІМФ від International Monetary Fund. Досить насиченою абревіацією є комунікація в мережі Інтернет. Скажімо, скорочення NRN – No Reply Necessary, PLS – Please та ін. Як бачимо, абревіації утворюються з початкових літер слів чи словосполучень, головню, із приголосних як набір окремих літер і вимовляються вони як літери алфавіту. Скажімо, ілюстрацією є уже наведений приклад з ВВС [‘bi: ‘bi: ‘ci:] чи приклад міжнародного кодового сигналу безпеки SOS [‘es: ‘ou; ‘es:].

Однак в залежності від країни походження літери абревіацій при написанні, головню, в американському вжитку можуть відокремлюватися крапками. За написанням вони можуть різнитися як крапками між літерами, так і без них – в залежності від прийнятого способу ведення документів. Наприклад, British Broadcasting Corporation скорочується при написанні як ВВС, так і В.В.С.; SOS або S.O.S, Так само позначення міжнародної організації European Free Trade Association зустрічається у таких формах скорочення як ЕФТА, Е.Ф.Т.А, а інколи Efta, так само UNO або ж U.N.O. – скорочення, похідне від United Nations Organization. Однак останнім часом спостерігається тенденція до відмови від крапок між літерами.

Акроніми за формою скорочення значною мірою схожі з абревіаціями, і також можуть утворюватися як з початкових літер слів, так і із їх частин, – останнє не допускається в утворенні абревіацій. Все ж головною відмінною ознакою акронімів від абревіації є їх вимова. Якщо абревіації вимовляються як послідовність окремих літер, то акроніми

озвучуються як звичайне слово, яке підпорядковується усім граматичним правилам. Ілюстрацією може бути широковідоме скорочення: UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization).

Окрім того, вважається, що „акроніми частіше омонімічні до звичайних слів; іноді навмисно обрані, щоб створити деякі асоціації. Таким чином, наприклад, the National Organization for Women називається NOW” [3, с. 11].

Щодо написання, то, за визнанням Н. Дюканової, абсолютна більшість ініціалізмів (як акронімів, так і абревіацій) пишуться з великої літери без крапок. Лише найбільш частотні з них пишуться строчними літерами з крапками чи без них – fob, f.o.b.= freight on board (умова контракту...); cif,c.i.f. = cost, insurance, freight (вартість, страхування, фрахт). Проте останнім часом спостерігається тенденція до невживання крапок [2, с. 103].

Як ми уже зазначали, на відміну від абревіацій акроніми можуть утворюватися і із частин слів терміносистеми. Відомі приклади з мови програмування: ALGOL – скорочення **A**lgorithmic **L**anguage, COBOL – **C**ommon **B**usiness **O**riented **L**anguage, FORTRAN – **F**ormula **T**ranslator.

Утім зустрічається ще одна відмінність. Йдеться про можливе додавання або упущення літер в скороченнях, або ж написання однієї чи поєднання декількох перших літер та певних слів. Наприклад: **B**usiness **S**chool скорочується як B-school, **A**tomic **b**omb – A-bomb, **E**lectronic **m**ail – E-mail.

Значний обсяг скорочень в обігу соціально-політичної, наукової та науково-технічної літератури в формі написання декількох початкових або ж прикінцевих літер слів-назв; telephone – phone., information – info., corporation – corp., zoological – zoo., refrigerator – fridge., warehouse – whs. Звертаємо увагу, що наприкінці скорочення ставиться крапка.

В міжособистісному онлайн-спілкуванні досить поширеними є скорочення на кшталт r.f.N.a. – вітання з Новим роком, r.f. – вітання, r.g. – подяка. Однак треба пам'ятати, що за такого скорочення, вважай, формалізації почуттів втрачається емоційне забарвлення змісту, яке в окремих випадках несе в собі важливе інформаційне навантаження, коли автор намагається акцентувати на чомусь увагу реципієнта.

Доволі поширеним є застосування скорочень-символів, зокрема, часто вживаного знаку & – ampersand. Наприклад: P&G – Procter and Gamble, C&C – computer and communications, P&L – profits and losses тощо.

Зрештою, не можемо оминати увагою низку скорочень латинського походження. Наприклад: Post scriptum – P.S., Artium Magister – A.M., nota bene – NB тощо.

Наведена нами класифікація скорочень, до широкого аналізу якої ми вдалися, обумовлена потребою визначення способу їх перекладу на українську мову.

Найпоширенішим прийомом перекладу визнається транскодування (transliteration – транслітерація) як політерна передача

лексичної одиниці англійської мови за допомогою відповідників з алфавіту української мови. Наприклад: North Atlantic Treaty Organization – NATO відтворюється в українському алфавіті як НАТО та вимовляється як слово, яке підпадає під граматику української мови; так само personal computer – PC в українському варіанті транслітерується в ПК, або ж United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO [ju: 'neskou] транслітерується як ЮНЕСКО; так само National Aeronautics and Space Administration – NASA – в українському варіанті – НАСА, International Civil Aviation Organisation ICAO – ІКАО і т.д. Отже, початкові літери скорочення зливаються і утворюють начебто нове слово. В певних широковідомих англійських номінаціях на кшталт **I**nternational **C**riminal **P**olice **O**rganization (ICPO) скорочуються лише ключові слова – Interpol в українську мову увійшло в обіг як Інтерпол. В перекладі українською мовою такого роду скорочення досить швидко асимілюються і вимовляються як звичайне слово.

Як застереження маємо нагадати, що в англійській терміносистемі доволі часто зустрічаються омонімічні скорочення, котрі при ідентичності графічної форми позначають різні терміни в залежності від контекстуального вжитку скорочення, узгодження із онтологічним засновником. Наприклад: графічні скорочення Abs – absolute, abstract, absorption; AD – avalanche diode, attention device, average deviation, DC – direct current, District of Columbia (округ в США).

Окрім того, при транслітерації треба тримати в полі зору факт неоднозначності відповідників в англійському та українському алфавітах. Наприклад: англійські літери C транслітеруються як С, Ц, К; A – А, Е; Y – і, у; Z – З, Ц тощо. Наразі єдиної системи таких відповідностей на сьогоднішній день не існує. „Тільки в США діють, принаймні, два різних принципи перекладацької транскрипції: the Library of Congress System й the Russian Translation Project of the American Council of Learned Societies. Кілька різних підходів існує у Великобританії: так названа Liverpool scheme (British Academy system) і the University Teachers of Russian and Slavonic Languages' system. Багато авторів „корегують” ці системи через ті або інші, найчастіше емоційно-оцінні міркування” [3, с. 20]. І як висновок – „Якоїсь певної закономірності щодо вибору між транскодуванням та перекладом повних форм відповідних скорочень, очевидно, немає” [3, с. 21]. Однак варто погодитися з тим, що в перекладацькій діяльності використовуються уже напрацьовані певні стандарти транслітерації, яких ми і рекомендуємо дотримуватися в разі відсутності терміну у відповідних словниках.

У випадках відсутності в українській мові семантичного відповідника застосовується стилістичний прийом ампліфікації (amplification) – дописування з метою контекстуального тлумачення значення, в якому відбувається повне розшифрування скорочень. Наразі здійснюється перенос до тексту перекладу українською мовою оригінальної форми скорочення із пояснювальним супроводом в

описовій формі мовою перекладу. Наприклад: DIP – (корпус типу) DIP, EGA – (графічний стандарт) EGA, PR –(зв'язки з громадськістю) PR і т.д.

Описовий переклад, що в декотрих наукових джерелах визначається як „експлікація”, полягає в тлумаченні значення скорочення після його розшифрування. Наприклад: ISBN – International Standard Book Number тлумачиться як міжнародний стандарт класифікації літератури, TFD – time and frequency dissemination – в описовому варіанті тлумачиться як передача сигналів точного часу та частот.

Значний обсяг графічних скорочень, які потребують повної вимови свого змісту, становлять позначення одиниць виміру в науково-технічних терміносистемах на кшталт British or Imperial barrel – bbl (англійський барель), Second – Sec (секунда), Megabyte – Mb (мегабайт), Hertz – Hz (герц) і т.д.

Назагал, незважаючи на те, що мова скорочень є інтернаціональним феноменом і позбавлена емоцій, все ж варто тримати в полі зору той факт, що і донор, і реципієнт є носіями духовних надбань своєї нації, певних релігійних переконань, а отже кожне слово перекладу, в тому числі і скорочення з необхідністю спричиняють в свідомості певні уявлення, асоціації, індивідуально-неповторний зміст.

Не буде зайвим нагадати, що методологія перекладу ґрунтується на визнанні єдності культури, мови й мислення. Ще В. фон Гумбольдт говорив, що „мова – це орган, формуючий думку”, і є адекватним відбитком культури. Тож викривлення вербального представлення дійсності неодмінно відобразиться у свідомості. Наразі перекладач має враховувати і можливе психоемоційне забарвлення, асоціації, які можуть виникнути у реципієнта внаслідок скорочення. За Л. Виготським, смисл слова – це сукупність усіх психологічних факторів, що виникають у свідомості завдяки слову. Звучить як вимога проникнення в мовну культуру, духовність, ментальність нації. Широковідомий в літературі з перекладознавства приклад: в скороченні HAGN (have a good night), замість його значення „добраніч” можна вгледіти небажане значення – психоемоційне забарвлення як пропозицію до завершення спілкування. Наразі видається за більш доцільне застосування скорочення – GN (good night) зі збереженням змісту „добраніч”. Тож фонетична транскрипція скорочення має повною мірою відповідати кореляту.

З особливою пильністю перекладач має слідкувати за вжитком так званих культуроспецифічних слів. Наприклад, відома низка слів, котрі за походженням завдячують Біблії, Корану тощо. Скажімо, релігійна лексика арабських народів істотно відрізняється від мовної культури європейських народів. Наразі поряд з чіткою кореляцією транскрипції слова із значенням має враховуватися смисл слова в певних контекстах. Погодьмося, що „можна спілкуватися з тим, хто говорить іншою мовою, але ж не з тим, хто в ті самі слова вкладає зовсім інший смисл” [4, с. 4]. Наразі від перекладача вимагається осмислення контексту, розуміння терміну у його предметному співвіднесенні в певній галузі науки чи

духовної культури. Тож задля точної передачі сутності предмету чи явища потребуються не лише лінгвістичні знання, а й глибокі знання в тій галузі науки, в термінах якої відбивається поняття, розуміння його онтологічного статусу.

Зазначене не охоплює все розмаїття скорочень англійської терміносистеми, як і формотворення скорочень та особливості їх перекладу. Та й в межах статейного дослідження не видається за можливе охопити весь спектр проявів проблеми перекладу скорочень. Однак навіть уже зазначене дає нам підстави для наступних висновків: по-перше, тенденція до зростання насиченості англійської терміносистеми скороченнями на тлі запізнення словникової наповнюваності не відповідає запитам перекладацької діяльності; по-друге, маємо констатувати незавершеність класифікації англійських скорочень, що негативно відбивається на визначенні прийомів їх перекладу; по-третє, задля точної передачі значення та значимості англійських термінів, які відбивають феномени дійсності, від перекладача вимагаються не лише лінгвістична та лінгвокультурологічна компетенція, а й знання з тієї галузі науки, в термінах якої відбивається дійсність, розуміння скорочень в їх предметному співвіднесенні в певній галузі науки. Зазначене свідчить про необхідність комплексного підходу до перекладу, багатоаспектного аналізу корелята.

Інтеграційні процеси, які відбуваються в науці, щоразу дають нам нові форми скорочень, які потребують свого осмислення. Наразі перспективність розвитку дослідження скорочень визначається інтенсивністю інтеграційних процесів, які відбуваються в науці, а відтак і ефективність перекладацької діяльності бачиться у тісній співпраці лінгвістів та фахівців відповідних галузей науки, форму якої ще належить визначити.

Поза увагою залишилися і деякі способи класифікації скорочень, топонімічні, культуроспецифічні та вузькогалузеві скорочення, скорочення, які вживаються в художній літературі, так звані оказіональні авторські скорочення, які мають обмежений обіг тощо. Зрештою перспективним бачиться і розвиток тих аспектів проблеми перекладу скорочень, яких ми уже торкнулися.

Список використаної літератури

1. Нікішина В. Особливості перекладу аббревіатур та інших скорочень [Електронний ресурс] / В. Нікішина. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvkhdu/2010_X/26.pdf.

2. Дюканова Н. Типи та вживання аббревіатур у англійській економічній терміносистемі / Н. Дюканова // Мат-ли V Міжнар. наук.-практ. конф. “Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика”, Київ, НАУ. – „Аграр Медіа Груп”, 2012. – С. 101 – 105. **3. Михалова О.** Англійська мова. Англійські лексичні та графічні скорочення, напівскорочення, ініціали імен людей, аббревіатури, що виникли під час

листування електронною поштою та акроніми / О. Михалова, К. Тарасюк. – К. : ТОФ Видавничий Дім Спорт, 2008. – 26 с. 4. **Манакін В.** Лексичне значення і смисл слова / В. Манакін // Наукові записки. – Вип. 53. – Серія: Філологічні науки. – Кіровоград : РВВ КДПУ, 2004. – С. 3 – 9.

Стежко Ю. Г. Особливості утворення, обігу та перекладу англійських скорочень

У статті розглядаються існуючі підходи до класифікації скорочень, відзначаються розбіжності у дефініціях. Наводяться визначення скорочень. Висвітлюються способи утворення скорочень, зокрема, аббревіацій та акронімів, поділ скорочень на графічні та лексичні, наводяться відмінності в їх написанні та вимові, а також особливості перекладу.

Абревіації утворюються з початкових літер, які можуть відокремлюватися крапками, акроніми можуть утворюватися як з початкових літер слів, так і з їх частин, -- останнє не допускається в утворенні аббревіацій. Основна відмінність між графічними та лексичними скороченнями, зазначається у статті, полягає у тому, що одні мають звукову форму повноцінного слова, а інші не мають, і у вимові повністю розкривається зміст скорочення. Найпоширенішим прийомом перекладу визнається транскодування як політерна передача лексичної одиниці англійської мови за допомогою відповідників з алфавіту української мови. У певних випадках застосовується стилістичний прийом ампліфікації, в якому відбувається повне розшифрування скорочень та описовий переклад („експлікація”), який полягає у тлумаченні значення скорочення після його розшифрування, що потребує глибоких знань в тій галузі науки, в термінах якої відбивається поняття.

Ключові слова: скорочення, аббревіація, акронім, ініціалізми, переклад.

Стежко Ю. Г. Особенности образования, обращения и перевода английских сокращений

В статье рассматриваются существующие подходы к классификации сокращений, отмечаются различия в дефинициях. Приводятся определения сокращений. Освещаются способы образования сокращений, в частности, аббревиаций и акронимов, разделение сокращений на графические и лексические, приводятся различия в их написании и произношении, а также особенности перевода.

Аббревиатуры образуются из начальных букв, которые могут отделяться точками, акронимы могут образовываться как из начальных букв слов, так и с их частей, последнее не допускается в образовании аббревиаций. Основное отличие между графическими и лексическими сокращениями, отмечается в статье, заключается в том, что одни имеют звуковую форму полноценного слова, а другие не имеют, и в произношении полностью раскрывается содержание сокращения.

Распространенным приемом перевода признается транскодирование как побуквенная передача лексической единицы английского языка с помощью соответствий из алфавита украинского языка. В определенных случаях применяется стилистический прием амплификации, в котором осуществляется полная расшифровка сокращений и описательный перевод („экспликация”), который заключается в толковании значения сокращения после его расшифровки, что требует глубоких знаний в той области науки, в терминах которой отражается понятие.

Ключевые слова: сокращение, аббревиация, акроним, инициализмы, перевод.

Stezhko Yu. G. Features of the formation, circulation and translation of the English abbreviations

In the article are examined existent approaches to classification of abbreviation, are notable for difference in the definitions, are induced the definitions of abbreviations. The ways of formation the abbreviations are found out, especially, the abbreviations and acronyms, difference in their spelling and pronunciation. It is given a number of examples.

Further in the article is talked about the separation cuts to the graphical and lexical. The main difference between them is that some have the sound form of complete word, others don't have and in the pronunciation is fully disclosed the content of abbreviation. Abbreviations are formed from initial letters, which can be separated by dots, acronyms can be formed as the initial letters of words, as their parts, the last is not permitted in the formation of abbreviations. Further in the article are examined the methods of abbreviations translating. The most common way of translation is determined the transcoding as the literal circulation lexical unit of English with the help of equivalents from the alphabet of Ukrainian language. However, in the English terminology system enough often are found homonymous abbreviations, which with identity in graphic form denoting different terms depending on the contextual uses of abbreviation, agreement with ontological founder. In cases of absence the semantic equivalence in Ukrainian language is used the stylistic method of amplification – appending with purpose of contextual interpretation of meaning, in which is happened the complete decipherment of abbreviations. Descriptive translation, which in same scientific source is determined as “explication”, is the interpretation of abbreviation meaning after its decipherment. Therefore, for correct transmission of the essence of an object or phenomenon is needed not only linguistic knowledge, but also profound knowledge in the field of science, in terms of which is reflected the concept, understanding its ontological status.

Key words: reduction, abbreviation, acronym, initialism, translation.

Стаття надійшла до редакції 29.01.2014 р.

Прийнято до друку 28.03.2014 р.

Рецензент – д. філол. н., проф. Клочек Г. Д.